

ה ד י ב ת י ש ר ה ל
ה כ נ ס ת

ס . ב .

בא ושרקול מס' 7/ב

מיטיבת ועדת החינוך והתרבות שהתקיימה
ביום ג' ט"ז בכסלו תשי"ז - 20.11.56
בטעה 11.10.

נוכחים:

- חברי הוועדה:
- ס. פרטיץ - היו"ר
 - ר. הקטין
 - פ. זואריץ'
 - ח. מגורי-כהן
 - ד. נצור
 - א. רזיאל-נאור
 - א. תלמי

מוזמנים:

- ז. ארן - סר החינוך והתרבות
- י. טריד - המטנה למנהל הכללי במסרד החינוך והתרבות.
- ר. טסנר - היועצת המטפטית במסרד החינוך והתרבות.
- מ. פלד - המפקח על החינוך המקצועי במסרד החינוך והתרבות.
- מר לבנון - המפקח על החינוך החקלאי במסרד החינוך והתרבות.

סדר-היום:

- א. סאלות ותשובות.
- ב. הדין על הרצאת סר החינוך והתרבות על החינוך הטרומ-מקצועי.

=====

היו"ר ס. פרטיץ:

פותחת את הישיבה.

א. רזיאל-נאור:

פורסמה ידיעה בעתונות על פיסטורי שני מורים יהודים בנצרת טעסו בחוראח בנית-הספר התיכון. שמות המורים הם א. סיטון וי. טטון. אחם פוטרו באמתלה של אי-הנאמה, אולם נודע, כי הסיבה האמיתית היתה טענת התלמידים, כי המורים האלה הפגינו עמדה לאומנית יהודית וזלזול בערכי התרבות הערבית. התלמידים נתמכו על-ידי מסע-הסתה של מקאח בנצרת נגד שני המורים.

האם מסרד החינוך והתרבות יודע על ענין זה? האם הידיעה מדויקת ונכונה? מה יט בדעת המסרד לעשות? כי אם המורים מתאימים להוראה, זאת יקבע המפקח הפדגוגי ולא עיריית נצרת ולא כל סכן התלמידים. נוסף לכך אין לפטר מורים באמצע השנה רק משום שהם אינם קבועים. לדעתי, על המסרד להגיב על הענין הזה.

20.11.1956

ט א ל ו ת .

א. רזיאל-נאור:

אשר ליציאת תלמידי הסביעיות לעבודה במסקים - יטבן בעתונות ידיעות רבות על אבטלה הולכת וגוברת מצד אחד, ומן הצד האחר לרגלי גיוס ממוטך יטבם מקרים במוטבות ובמוטבים הסובלים קשה מכך ואותם הנערים בני ה-17 צריכים לעמוד בפועל חרי במקום לאפשר לנער לעבוד במסקן הוא שולחים אותו לעבודה במקום אחר. נוסף לכך קראתי שבמקום אחד יטבם כ-2000 מחוסרי עבודה מצד אחד, ומתצד האחר נטלחו 2000 נערים לעבודה - מה עדיף? נדמה לי, כי כאן המטרד ממטיך באותה דרך שהיתה נקוטה בתקופת הטרומדינית שהיציאה למסקים היתה בבחינת הסירות הלאומי. אולם עתה הסירות הלאומי הוא בצבא ואינני יודעת אם לאור הדברים שהזכרתי מותר לנו לערבב תחומים. לדעתה צריך המטרד לדון בכעיה זו בכובד ראש ולהחזיר את הנערים הביתה, ומה גם שחובתם של התלמידים היא קודם לכל - ללמוד.

ב. הקטין:

לפני מספר שבועות פניתי למנהל הכללי במטרד החינוך והתרבות בקטר לתקציב הפיתוח לשנים 1955/6 ו-1956/7. אותה טעה ציינתי עובדה, כי התנועה הקיבוצית כמעט ולא קיבלה דבר מתקציב הפיתוח בשנים אלה, פרט ל-10.000 להי שהוקצבו לטתי כיתות בעין-חרוד. ביקסתי פירוט לתקציבים אלה והוא לא ניתן לי, אולי אוכל לקבל זאת עתה בעל-פה?

ג. ארן:

אשר לענין נצרת - למטרד החינוך והתרבות טרם הגיעה ידיעה בקטר לכך ואנו מחכים לידיעות. אולם עלי לציין, כי בקטר עם המאורעות האחרונים ובקטר עם סעת חירום מיוחדת במינה זו, נעמד בפני טאלה של פיטורי מורים ערביים עקב הדברים שקרו בטבועות האחרונים ואנו נטפל בכך. הוא הדין לגבי נצרת. כאשר נקבל אינפורמאציה מוסמכת נמסור לכם על כך. כן נמסור לכם על מקרה טבי של פיטורי מנהל ומורה שאנו מכירים כרגע את הצד החוקי כיצד לעשות זאת.

אשר ליציאת תלמידי הסביעיות לעבודה במסקים - אם יטבם מקרים טנערים נטלחים למסקים אחרים בטעה סזקוקים להם במסקם הם או במוטבת, לא תהיה כל מניעה שהם יסארו במקומותיהם ויעבדו בבית. אין כל ספק טכך זה צריך להיות.

אשר לגופו של ענין - אחד התנאים לטליחת התלמידים לעבודה במסקים היה שהדבר לא יתנקט בענין חוסר עבודה. מאחר וכל הפעולה נעשית באמצעות הגופים ההתייטבותיים וההסתדרות המטפלים גט בעניני עבודה בארץ, ואם להוסיף לכך כל מה טידוע לי על פרטת חוסר עבודה בארץ ועל מציאותם של מחוסרי עבודה בערים ואי-יציאתם למקומות אחרים - זהו ענין זהה, כי יכול להיות מחסור בכוחות עבודה ומספר רב של מחוסרי עבודה מפני שהם אינם תולכים למקומות אחרים. לענין החליטה למסקים יט לארגן התנדבות. על-כל-פנים התנאי טלנו היה שיציאת התלמידים לא תפגע במחוסרי עבודה.

אשר לעצם הצורך בענין זה - הרי גם חברת-הכנסת רזיאל-נאור קטורה למספר מסקים חקלאיים ועליה לדעת שהגיוס רוקן כמעט לגמרי את המקומות האלה מטובי הכוחות. חלחץ שהופעל היה כדי לתת עזרה מהירה למסקים, אגב, מטרד החינוך והתרבות לא היה כל-כך זריז בהענותו לתביעה הזו חן מתוך כך שתלמידים צריכים ללמוד והן מטום טלא רצינו לערער את מהלך הלימודים. נערכו בירורים טונים במטך טבוע ימים ורק לאחר מכן נעננו לתביעה זו. אולם אין על מה להתחרט, כי יט לכך ערך חיטוכי עצום ומנהלי בתי-ספר שתחילה התנגדו לענין ולאחר סיצאו הקבוצות הראטונות הם החלו לתבוע להוציא את יתר התלמידים. תלמידי בתי-הספר התיכוניים אינם מחוץ

20.11.1956

ת. ס. ו. ב. ת.

ז. ארן:
למטרחת במדינה ובסך-הכל הם הוצאו לטני טבועות - דבר זה עונה
על הצורך של טעת חירום. אשר לתלמידים - בוודאי לא ילך
לאיבוד את אשר הם קיבלו בעבודה זו מפני שיטנו ענין טנקרא חינוך,
ומבחינה חינוכית הדבר ממלא תקיד חשוב מאד.

האם התלמידים שיצאו לעבודה יהיו
פטורים מיציאה לטבועיים נוספים

הינור ט. פרטיץ:

במסגרת הגדנאע?

י. טריד:
זו לנו הטנה הסניה טאנו מוציאם
תלמידים לטירות לאומי ויציאה זו עתה
באה במקום הטירות הלאומי. תלמידים אלה שיצאו עתה לא יצאו יותר,
אף לא במסגרת הגדנאע. אולם, בכלל אין בענין זה כפייה. אותם
החורים סמתנגדים טילדיהם יצאו - הילדים לא יצאו.

אשר לטאלתח של חברת-הכנסת הקטין -
אני מבטיח להמציא לך חומר מפורט. אולם בטרט אמציא, אני יכול
להגיד שהרבה עטרות אלפי לירות, מלכד 10.000 לתי טחזכרת, ניתנו
לתנועה הקיבוצית. זה טנים טאנו מעמידים לארגון המועצות האזוריות
טכומי כסף. הם מציעים לנו את החלוקה ואנו מאטרים אותה.

ב. הדיון על החינוך הטרום-מקצועי:

ר. הקטין:
למעטה מתחילים להטטים את המגמה בה דגל
זרם העובדים בארץ: חינוך הילד לעבודה
ולאו דווקא מכיתות ז-ח, אלא מהכיתות הנמוכות ביותר על-טנת ליצור
הרגלי עבודה. זה קצת מאוחר להתחיל בכיתות ז-ח.

מתוך הרצאתו של הטר נקל היה לחבין
סלחינוך הטרום-מקצועי יט תפקיד לא רק של הקניית הרגלי עבודה,
אלא גם תפקיד מדיני מסדרגה ראטונה בקטר עם חינוך הדור, כדי
טחוא יביא את התועלת המכטימאלית למדינה בתקופה זו.

בדבריו הניח הטר אי-אלו הנחות יסוד
ביחס לחינוך הטרום-מקצועי ואחת מהן היתה טתיה כתובה בקווי היסוד
של המטלה בקטר לחינוך לחלוציות, לחקלאות ולמלאכה. אולם נראה לי,
כי אין זה מטטיק להקנות את ידיעת החקלאות בכיתה ז-ח. כאן יט
לראות טאחת המטימות היא כיבוט טטחי הארץ הטוממים בגליל וכנגב.
האט רק על-ידי הקניית ידיעת החקלאות נעטה זאת? לא! רבים מאותם
הנערים והנערות טגמרו בטי-טטר חקלאיים אינם הולכים להגסטח. מטום
כך נראה לי טיט להוטיף כאן את טעולת תנועות הנוער החלוציות
בכיתות אלה, כי הרי לא נכבוט את טטחי הארץ הטוממים רק בידיעת
החקלאות. בנקודה זו אני רוצה להפנות את תטומת לכו של הטר טעליו
להחייט את חדיון בתנועות הנוער טהוהל בו במטלה, כי על תנועות
הנוער החלוציות ללחת את הכיתות הטרום-מקצועיות. אם נלווה את כל
הנערים והנערות, אחרים מהם יגיעו להגסטח ואולי נוכל לפתור את
הבעיה, כי זהו הדור טצריך לטאת את המדינה הזו. מטום כך הבעיה
כה מדאיגה.

לא נראית לי החלוקה למלאכה ולחקלאות
בכיתות הטרום-מקצועיות. הטר אמר טטליט מהכיתות הן לחקלאות וטני
טליטים - למלאכה - הדבר אינו נראה לי. אם אנו באים לעטות
מהטכה עלינו לעטות מהטכה מחטבתית תחילה. בעלי מלאכה- חיינו דורות
רבים, אבל חקלאיים חיינו בודדים בעולם. לי נראית חלוקה טווה
בין חקלאות למלאכה. אולם, רצוי היה מאד לראות כיתות אלה.

20.11.1956

הדיון על החינוך הטרומי-מקצועי.

ר. הקטין:

כאשר אני מגיעה לענין הכיתות הטרומי-מקצועיות, כאן אמר הטרומי הכיתות ז-ח חוסכות כיתה אחת בכית-הספר המקצועי והן גם יותר זולות. לא ברור לי מדוע באה ההזולה הזו והייתי מבקשת שהטרומי יסביר זאת.

אם בונים את הכיתות הטרומי-מקצועיות כמתחלה לבית-הספר המקצועי מזכרח כאן להיות קטר מתמיד ותיאום. לצערי הרב דברים אלה אינם כאן והפיקוח בבית-הספר המקצועי טובה מזה טכניות הטרומי-מקצועיות. כי הכיתות הטרומי-מקצועיות נתונות לפיקוחו של משרד החינוך והתרבות בטעה טבתי-הספר המקצועיים נתונים לפיקוחו של משרד העבודה או משרד החקלאות. לדעתי, כל בתי-הספר המקצועיים להיות תחת פיקוחו של משרד החינוך והתרבות.

חדה לי ההסבר שניתן כאן בקשר לחינוך הבנות בכיתות הטרומי-מקצועיות. מתוך ההסבר שניתן אפשר היה לסכם טמנת חלקה של תבת בארץ הוא ללדת ילדים ולהמציא במטבח. אני הייתי רוצה שחלקה של האטה בהכנסה הלאומית במדינה יהיה יותר גדול מאשר הוא כיום. עלינו להעלות אחרו זה.

ז. ארן:

הסתמכתי על הטומחה ואני אמרתי שענין המקצוע לבנות מתחיל לאחר בית-הספר היסודי, כלומר, בבית-הספר המקצועי לבנות. הסלילה היתה לגבי ההכשרה הטרומי-מקצועית, אבל לא שללתי כלל וכלל את בית-הספר המקצועי לבנות. בכיתות הטרומי-מקצועיות לחלקאות הן מקבלות אותה ההטכלה כמו הבנים.

ר. הקטין:

אני הייתי רוצה, כי בענין זה ניצור דוגמה מטלנו. ישנם מקצועות החסרים לנו בארץ וחכת יכולה לפלא אותם. ישנם מקצועות שאין הולכים ללמוד אותם כמו: טענות, או כריכה, או דפוס. הנוער נוהר פיקר אחרי מקצועות מתכת. אבל למקצועות שהזכרתי יכולה גם תבת ללכת ואפשר לצרף לכאן גם את המכניקה העדינה. הוועדה שתעסוק בענין זה תמצא את המקצועות המתאימים ביותר לבת. גם ביחס לבת יש להתחיל בגיל צעיר יותר על-מנת ליצור הרגלי עבודה. לכן נראה לי שבטוח זה יש לטנות מהמקובל.

בסוף דברי, אני רוצה לברך על העבודה שנעשתה שהיא כבר אינה בגדר נסיון, אם כי הנסיון טרם סוכם ועצם העבודה שזה יקוף כ-5000 נערים ונערות יש בכך דבר רציני. כמוכן שפאן יש ללכת בזהירות בבחירת המקצוע לגבי כל ילד והמחנכים בוודאי ימצאו את הדרך המתאימה את מי להפנות לאן להפנות ילד מוויים.

בסיכום דברי אני רוצה להגיד, כי ההכוונה צריכה להיות זהירה. כן יש להסוות את אחוז הכיתות הטרומי-מקצועיות לחקלאות לאלה של מלאכה; יש לטנות את מקומה של הנערה בכיתה הטרומי-מקצועית. אם נדאג לרוח הקניית המלאכה באותם הדרכים שצינתי אין לי ספק שהמפעל יטא פרי הטוב מאד.

א. תלמי:

אני מבינה, כי לאחר טיש לברך על הנסיון הראשית המוצע אני מתבקשת להעיר את הערותי. ברור, כי הדרך הזו תיכתן בהגטמתה ויש לעשות זאת שלבים-שלבים. לכן הייתי רוצה שנסקול אם יש להתחיל בהגטמתה מתוך נטיה אחרי הצרכים הדחופים ונכנים את הצורה של הכיתות הטרומי-מקצועיות בטכונות ובמעבדות ועל-ידי כך בפתור את הכעיה הדחופה הלוחצת עלינו או שאנו נלך באותה הדרך שהטר קרא בטמה; שלא להבקיע בקעים ביטוב שהוא מבוקע בלאו הכי, ולהגטים את הנסיון. אזורים-אזורים. שניה, בירוסלים - כל בתי-הספר כעניים כעשירים יקיסו כיתות טרום-מקצועיות מבלי להגיד שזה בטביל העליה החדטה וזה בטביל בני

20.11.1956

חדיון על החינוך הטרומ-מקצועי

א. תלמי:

חישוב הוותיק. כן הדבר לגבי בית-הספר התיכון, אשר סתי חכיתות הראטונות שלו נכללות בתכנית זו.

אינני מקבלת את דברי הטר סאט שהורים לא ירצו בתכנית זו של החינוך המקצועי לא יכפו זאת עליהם, כי אם קובעים תכנית לימודים אין להורים כל חוות דעת על כך. כך צריך החינוך המקצועי להיות חלק בלתי נפרד מהמקצועות האחרים שיש לתיתו לכל אזרח במדינה.

אני מתארת לעצמי שעצם לימוד המקצוע צריך להיות מאד מכוון ומאד מותאם מבחינה פדגוגית ופסיכולוגית לגילם של הילדים. לימוד המקצוע צריך להיות קטור בחוויה מסוימת, הוא צריך להיות כלול בהווי בית-הספר עצמו; ובמידת האפשר גם קטור ללימודים. לעומת זאת בכיתה ח' אפשר לעבור למגמה מקצועית יותר.

אטר לרמת בית-הספר המקצועי - אני מציעה לחטוב היטב אם יש לקבל את דעת המומחה מהולנד שלפועל מקצועי יש לתת פחות טאוריה ויותר עבודה מאטר לטכנאי, כי עלינו לראות מה הכוונה, האם אנו רוצים בפועלים המבינים את אשר הם עושים ואיננו רואים אותם רק כמי שמבצע את העבודה ועושה עבודת סרייריסק לדעת, אם נוריד את רמת בית-הספר המקצועי מבחינה עיונית נדחוף יטר את הנערים הלומדים בבתי-ספר מקצועיים לחניכות, אינני חושבת שהנסירה מבתי-הספר המקצועיים היא מפני שהלימודים הטאורטיים מכבידים, אלא מפני שהורים תובעים מהילדים לעזור להם בפרנסתם, או שחילויים הולכים שלא בהתאם לנטיה שלהם, אני מסכימה שיש להפריד בין הרמה המקצועית של הפועל המקצועי לבין זו של הטכנאי. אבל אין זה אומר טאבו צריכים לחנך בעלי-מאלכה בורים.

אטר לחינוך החקלאי - כאטר מנה הטר את הסיבות לצורך בחינוך חקלאי, הוא לא עמד על הנימוק של פיזור האוכלוסייה. אני מוסיפה גימוק זה בכדי לחזק את הצורך במגמה חקלאית בבתי-הספר, כי מטבע הדברים הוא טאדם הולך אחרי הקרקע וזו לא תכוא לתל-אביב, אלא הוא ילך באטר שם תהיה קרקע ואחריו יכואו בעלי המלאכה שיתפרנסו ממנו. מן אנו מעונינים ככך מבחינת היצוא הכלכלי, לכן לדעתי, אנו מעונינים בראט ובראטונה במקצוע סטמו - חקלאות. כאן צדקה חכרת-הכנסת הקטין שמוכרחים לחנך את הילד לקראת יעודו. נכון הדבר שתנועות הנוער החלוציות מחנסות לקראת יעודים אלה והן תעזורנה להגשים אותם ולהביא את האדם לערכה, או לכל מקום אחר. זוהי הטקעה יסודית טאינה נמדדת בפריון הטעה, אלא בפריון של דור.

יש להעמיד את החינוך המקצועי והחקלאי על יחס טווה ולהנהיג יחס טווה בין כל תנועות הנוער החלוציות, כי בזה תלוי אם האנטים האלה יהיו מרחיבי היצוא או מרחיבי הרווחים הקלים.

אטר לחינוך הבנות - כבר הוכח כוחה של חכת בחקלאות. אולם יש להטקיע מחטבה באיזה כיוון צריך ללכת החינוך הטרומ-מקצועי של הבת.

ד. נצר:

נדמה לי, כי אין לנו ידיעות מספיקות כדי שנוכל להגיד מה זרוט יותר לכלכלת הארץ פועלים מקצועיים או חקלאיים. עתה מדברים מומחים רבים שהיט מוכרח לתשוט חלק גיכר בהתפתחות הארץ ולא החקלאות - זה ענין למחקרים טוניים. נוסף לכך אם אנו מוצרים על בעלי מלאכה אין הכוונה לחזור לאותם בעלי המלאכה שהיו צעלנו בתנועות הגולה, כי התנאים

20.11.1956

הדיון על החינוך הטרומ-מקצועי.

ד. נצר:

הטכניים חסתנו עתה.

אולם עיקר חטאיה היא מה הקטר בין החינוך הטרומ-מקצועי לחינוך המקצועי. מקבלת אני את הנחתו של סד החינוך והתרבות, כי לימוד המלאכה בבית-הספר יט לו ערך חינוכי. אבל עדיין זה איננו מקצוע, והכוונה כאן למקצוע. הייתי מבקשת מחטר לטמוע כיצד הוא רואה את הקטר הזה. אם נוכל להטיג את היתרון הזה של שנתיים במקום שנה אחת בבית-ספר מקצועי, הרי יהיה לכך ערך רב. כמוכן שהמציאות תוכיח את הדברים. אולם עדיין איננו יודעים כיצד יבוצע הגטר בין בית-הספר המקצועי הטייך למטרד העבודה לבין הכיתות הטרומ-מקצועיות הטייכות למטרד החינוך והתרבות. אם בעקבות החינוך הטרומ-מקצועי יעבור החינוך המקצועי למטרד החינוך והתרבות - אראה בזה ברכה רבה, כי תהיה כאן פעולה שלמה. כמוכן שלא אכנס כאן לבעיה שטובה הראיה מהסמיעה.

מדאיגה ביותר היא הבעיה באיזו מידה רוכש לו הנער או הנערה את החקצוע ויכול להמטייך בכך. אנו יודעים על נערים ונערות היוצאים מהצבא ואפילו יט להם תעודת בגרות, אין הם יודעים לאן להכטייר עצמם. לכן יט היטיג רב בתכנית שהוצעה כאן שהנער עד גיוטו יכול לעבוד שנתיים במקצוע.

אטר לבעיית המקצוע לכנות - אינני

מתרעמת על דברי חטר לגבי מקומה של חבת בחינוך הטרומ-מקצועי, כי זוהי בעיה שאנו מתכלטים בה: מהם המקצועות שהבת יכולה למלא, פרט למקצועות החופטיים. יטנה בארץ היסטוריה גדולה לתנועת הפועלות, אבל גם אנו צריכים להגיד שהיו דברים שהצלחנו בהם והיו דברים שהיינו צריכים להגיד שאין הם מתאימים לנטיים. אין כל ספק שחבת צריכה להכטייר עצמה ולקבל מקצוע. יט להודות על האמת, כי מספר המקצועות הוא מוגבל. נוסף לכך קיים חסכון מסויים שעד אטר מלמדים את חבת מקצוע היא בטאת ועוזבת את העבודה. אולם איננו יכולים לוותר על חלקה של חבת ועליה להיות אדם יוצר ככל חלק אחר ביטוב. אינני מדברת כרגע על החקלאות שט חזכייחה חבת את יכולתה הטווח לזו של חבן. או למשל, היא יכולה לעסוק בנהגות. אבל אני באה לקבול על הרמה המקצועית בתפירה ומטק-כית טאף היא ירודה. רוב הנערות טגות רות תפירה יוצאות כטוליות ואין הן עדיין בעלות מקצוע טובות ולכך אני מפנה את תטומת לבו של חטר. ראיתי בזמנו כטוויצריה טבת צריכה לעבור בית-ספר טוב להנהלת בית במסך שנתיים - דבר זה קטור בבעיית ההזנה בארץ והטיפול כילד; ואין לנו בתי-ספר טובים לכך. לכן אינני מזלזלת בכך אט נגיע לבית-ספר בעל רמה גבוהה לכלכלת-בית.

יטנס מקצועות אחרים טאותם יכולה

ללמוד חבת כמו: דקורציה, אפיה. לכן יט ויט לחפס מקצועות נוספיים לכנות ולהעמיד את בתי-הספר המקצועיים לבנות על רמה גבוהה. בזמנו דובר רבות אט האטה תוכל לעבוד ביהלומים ועתה אני יודעת טיטנן בעלות מקצוע ברמה גבוהה במידה והן מתמידות בכך.

לא אעמוד כאן עתה על ערך תנועות הנוער

החלוציות, כי אין צורך להוכיח זאת. אולם אינני יודעת אט כל תנועות הנוער מקיפות 20% מהנוער. לכן זוהי בעיה בפני עצמה שאין לח כל קטר לחינוך הטרומ-מקצועי.

אני רוצה להגיד למטרד החינוך והתרבות

ולטר החינוך והתרבות ואני חוטבת טאביע את דעת כל אלה היטטבים סכייב חטולחן הזה, כי מפעל זה טהוחל בו ילך ויצלח וכאמת יגיע למטרה בה כולנו רוצים וחיא: חכנת אדם בעל מקצוע טיוכל למלא את יעודו בארץ.

20.11.1956

חדיון על החינוך הטרומ-מקצועי.

א. רזיאל-נאור:

נראה לי שאין לערבב את התחומים בין החינוך לעבודה והחינוך הטרומ-מקצועי, כי זהו דבר אלמנטרי בארצנו שכל אחד עובד ומשרת עצמו ומפרנס עצמו. כל ילד בבית יודע שהוא צריך לעזור, ובוודאי שאין לחכות בחינוך זה עד לכיתה ז-ח. אבל החינוך הטרומ-מקצועי הוא ענין אחר.

עד כמה שהבינותי היטב את חסר, חרי החינוך הטרומ-מקצועי בא לפתור את חמבנה הכלכלי של העם בארץ. כאן אני מוכרח לסאול סאלות אחולות? מחי משרת החינוך במדינת ישראל, האם המגמה צריכה להיות חרחבת החינוך הניתן לילד בארץ ולהעמידו על אופק רחב יותר, על ערכים מרובים יותר, על העסקת יתר; או המגמה צריכה להיות לדחוס את הכל ב-8 שנים? תחילה קראנו לבית-ספר זה בית-הספר העממי, ואחר-כך בית-הספר היסודי. לדעתי, צריך צמיחה חינוכית לכלול את בית-הספר העממי ומטהו נוסף - זו צריכה להיות המגמה של המסדר שעה שהוא בא להתוות דרך. ואילו כאן נראה לי שהמגמה הפוכה: לוקחים את תכנית הלימודים שיש בה עומס רב וידחשו הכל לבית-הספר העממי ב-8 שנותיו ולאחר זן לא יק שאין מספיקים ללמוד, אלא שאין צורך להמטיך ללמוד. אני יודעת שזוהי בעיה תקציבית להפוך סתי שנים של בית-הספר היסודי שהן סנה אחת בבית-הספר מקצועי ועוד שנתיים בבית-הספר המקצועי. אולם כזו צריכה להיות המגמה כפי שהסברתי אותה ולקראתה צריך לחתור.

הטרומ

כן לא ברורה לנו הבעיה אם אותם הנערים שיצאו מבית-הספר הטרומ-מקצועי וירצו להמטיך בלימודיהם ללא כל קטר למלאכות שלמדו, מה יהיה עליהם? עדיין לא מצאנו את הדרך ולא פתרנו את השאלה העיקרית. אמנם כאן דובר על ערך המקצועות, חיפוש מקצועות לנשים ובעיית המקצוע במדינה - אלה הן בעיות יסוד למסדר העבודה כיצד יש להקנות מקצועות. אולם אינני יודעת אם אנו יכולים לפתור זאת על-ידי גישה טרומ-מקצועית, כי ילד בן 12-13 לא ירחיק לכת כאשר יקח לידיו כלי עבודה ואילו כאשר נותנים מכסירים אלה בידי נער בן 14-15, אחרי הכנה מתאימה, יש לו כבר שליטה על סרידיו.

אטר למורים שילמדו בכיתות אלה - קיבלתי תשובה מוטמכת שלפי טעה אין מורים שקיבלו הכשרה מתאימה, אלא לקחו מורים ממדרטות מקצועיות שעברו קורס מזורז - יהיה לנו טוב ציבוי של מורים בלתי מוטמכים, אט כי יכול להיות שלעבוד הם ידעו. כל הבעיות האלה נשארו סתומות בטבילי והייתי מבקטת לקבל הבהרות, כי נדמה לי שאנו חולכים ומתרחקים ומטכיחים מעצמנו את הדאגה לא רק מענין העבודה המקצועית, אלא מהצורך לחנך את הנוער. לדעתי, הסקר המצומצם ביותר בחינוך התיכון יוכיח שאם מצב זה של נסירה ימסך נגיע לצמצום שכבת המטכילים בישראל שתביא תקלות מרובות. אמנם המטרד הזמין מומחה, והוא ודאי אדם חשוב, אבל הוא איננו היחידי ויש עדיין לחפש דרכים לחינוך הטרומ-מקצועי. אינני יודעת אם נכון להכניס לבית-הספר היסודי את החינוך הטרומ-מקצועי במקום לנסות לפתור את בית-הספר העל-יסודי. לו היו מקימים בית-ספר על-יסודי בעל מגמה עיונית, הקלאית ומקצועית אולי היינו מגיעים מהר יותר לפתרון הבעיות הללו מאשר על-ידי הכנסת הנסיון הזה לבית-הספר היסודי. גם למורים המלמדים מלאכה כתי-הספר היסודיים אין הענין נחיר וברור. כן שמעתי על תקלות מסוימות, אם כי אני חושבת שהיו אלה תקלות טכניות.

היואר ס. פרטיץ:

אין כל טפק שמדינה בעולמינו אשר אינה מחטבת את דרכה, ואטר עצמאותה הכלכלית נובעת טרמטה התרכותית, אינה יכולה לחגיע לעצמאות מדינית ולעמידה במאבק עמים נחטלים עם מתקדמים. לכן תפקיד קטח מאד מוטל על מדינתנו שחייבת לסקול את הטיקולים הללו ולראות את הדברים הללו. יחד עם דבר נוסף: קיבוץ העליה, ליכוד הטכטים, התחטבות ברמתם

20.11.1956

הדיון על החינוך הטרומי-מקצועי.

חיוור ש. פרסיץ:

התרבותית, רמת מיזוג התרבויות והמנהגים למסורת ותרבות אחת
סתאפטר את החתירה לאותן המגמות שעמים בעלי מסורת נתנסו

בהן.

כאטר אנו מדברים על ילדים ועל נוער

יש לראות מה מוקדם ומאוחר. חכרת-הכנסת הקטין רואה את הרעיון
להכנסת החינוך הטרומי-מקצועי במסגרת בתי-הספר היסודיים כהמטך
דרכו של זרם העובדים. אולם למען האמת ההיסטורית הייתי הפצה
למעמדה על כך שהחינוך העברי המסורתי מדורות קבע סתורה שאין
עמה מלאכה בצידה עתידה להתבטל, ולא מזרם העובדים מתחיל החינוך
החקלאי או המקצועי בארץ בתורת אמצעי לחקמת המולדת, אלא דווקא
מהחינוך הכללי, מאותם החניכים שרוחם גברה גם במלחמת הסחרור
וגם היום במאבק סיני. אין הם מעטים אלא רבים שקיבלו את חינוכם
בגימנסיה הרצליה ובמקומות אחרים שחתו את הדרך באותן הכעיות בהן
אנו עוסקים כיום.

אבל כאטר אנו באים לדבר על בית-הספר

היסודי על כל בעיותיו החינוכיות הקשות ביותר, אנו צריכים לגסת
לכל סיפור וטכנול רצוי במידה זהירה מאד כדי שחס וחלילה לא תפגע
באותם ההיסגים שהסגנו ועוד עומדים להסיג. אם כאן מתנהלת חקירה
של היסג החינוך בטטחים סונים בין עדות טובות, בין עולים לוותיקים;
ואנו יתעיים שתכנית הלימודים כמות שהיא אינה ניתנת לעיכול לכני
הוותיקים ולכני העולים במידה טובה, וכאים אנטי מדע ומוכיחים ואנו
יודעים מה גדולים צריכים להיות מאמצי החינוך עד אטר נגיע לסינוריון,
ואינני יודעת מתי נגיע - מתוך כך קטח לבוא ולהניח בתורת יסוד
לגיטתנו לגבי עצמאות כלכלית סאליה מדינתנו צריכה להגיע וכל אותם
400.000 בוגרי בתי-הספר צריכים לעבור קורס טרום-מקצועי בבתי-הספר
היסודיים והמוכטרים טבתם ימטיכו בצורה זו או אחרת בחינוך המקצועי,
לדעת, דברים אלה אינם ניתנים מטלוט חנחות:

(א) אינני יודעת אם נעטה כבר סקר

האומר לנו מהם הצרכים המקצועיים והחקלאיים שלנו לפחות במסך 5-10
השנים הבאות, ומה מספר אנטי המקצוע סאנו צריכים להמציא למדינת
כדי שנוכל לבעיות האלה. מחקר כזה לא נעטה. יש לציין שכאטר
סמענו את הרצאתו הראטונה של חטר על החינוך הטרומי-מקצועי בחטוואה
להרצאה טטמענו עתה חלו סינויים, כי אין אוחזים בתורה שכולח ברורה,
אלא בתורה שיש לפתח אותה בהתאם לאפסרויות, לצרכים ולניתן. חטר
דיבר על שני מקצועות: נגרות ומתכת, פרט לחקלאות. אטר לבנות
הוא אטר סדבר זה איננו ברור, כי האטת אינה סתמידה במקצועה וקטח
להוציא את הכספים המועטים דווקא לצרכי החינוך הזה. לכן יש לדעת
מה נחוץ למדינה כדי שנדע לקראת מה נחנך את הילדים.

(ב) כדי לחקים אנטיים טיוכלו לכל התפקידים

האלה, אנו צריכים להתחטב בכוסר חפיזי והנפטי. אט לא נתחטב בכך,
נזלול ונחפוץ לכוון את הילדים למקצועות הזרים לרוחם, אנו נאטלל
את הילדים ולא נקים אותו קאדר של אנטיים טאנו זקוקים לחם מבחינה
כלכלית במדינתנו ורק נרבה מסטר האנטיים האוטללים טאינם מרוציים.

(ג) כל אטר נעטה ולאיזה מקצוע סלא נכוון

את מי סלא נכוון, יש להתדיר לנפט חילד טכל מה סהוא עוטה, הוא
צריך לעטות בדרגה גבוחה ולא להקים בעלי מום ונחותי דרגה. רק גיטה
זו תוכל להתגבר על חחתנגדות הטבעית בעט ישראל לחנך את ילדיו למקצוע
ולכל אותם המקצועות הנדרטים על-ידי המדינה.

אם החינוך הטרומי-מקצועי צריך באמת להיות

חינוך לכל, ללא כל בחירה, גט לאותם הילדים שאין להם כל נטיה
וכל אפטרות למצוא את טיפוקם ודרכם בחיים; ואם ללכת לפי חטיטה

20.11.1956

חדיון על החינוך הטרומ-סקצועי.

היואר טג פרטיץ:

ספה תעטה סלקציה בדרכים המקובלות של בחינות פסיכו-טכניות ביחד עם הסברה מתאימה להורים כדי שלא יראו בכך הורדה ממעמד הרוחני, חרי אפטר להניח שבזחירות ובחכנות ימתאימות נוכל להגיע למח שהגיעו בצרפת ובסקומות אחרים.

בנקודה זו אני חפצה לומר משהו לא

כמומחית, אלא כאדם שהתעניין בכך, קרא הרבה מאד וסמע דעות טובות כדי לדעת מה נעטה אצל עמים אחרים ולא מצאתי שום מדינה וארץ סילד בגיל 13-12 יקבל חינוך חנייתן לילד בן 14 בבית-ספר מקצועי. ראיתי ארצות שרמתן המקצועית והחקלאית גבוהה מאד והתכניות לחינוך טרום-מקצועי עומדות על רמה גבוהה מאד ובסנים אלה טל 13-12 עומדים הלימודים אך ורק על תורת הכלים, התפתחות הכלים והספעתם על התקדמות האנושות ועל היסגי הציבליזציה, על ידיעת הרכב החמרים, החיסטוריה של החמרים ועל התפתחות בסנים האחרונות של החלפת חמרים טבעיים בחמרים חיסמיים.

אולם האם מתוך החיסובים שהטר הכיא, האם

מתוכם אנו רואים כבר לתפוס את המרובה ולומר שאם נעטה את חריבולוציה הזו, נצליח, והילדים סיגמרו את בית-הספר המקצועי בגיל 16 יוכלו להיות פועלים מקצועיים ויהיו מאוטרסים - אינני יודעת אם נוכל לענות על כך. וזאת לגבי פועלים. אטר לגבי האדנים - לא נוכל להשתמש בדבר הזה בהסכלה דו-טנתית או חלת-טנתית, כי זה יפסק עם כניסה לצבא.

כאן ברור סכוונת הדברים ליצור אנשים

מאוטרסים סימצאו את דרכם במקצוע. לכן אינני יודעת אם אנו צריכים לתת חינוך זה לכל. יטנם יסודות שהיניים לתינתם לכל, אולם ליסוד מקצוע אני מחייבת רק לאלה שעברו בחינה פסיכו-טכנית והזכיהו את יכולתם לכך. ומאחר ואנו צריכים להאבק בנסירה הן מבית-הספר המקצועי והן מבית-הספר התיכוני, כי גם לכאן וגם לכאן הולכים ילדים טאינם מוכסרים.

אטר לחינוך החקלאי - אינני רוצה

לחזור על דברים שנאמרו. אולם כאטר אנו מדברים על חינוך צריך להיות אגף מיוחד לכך במטרד החינוך והתרבות, גם לסם אחידות הענין, כי לא יתכן שבענין כמו החינוך המקצועי למטרד החינוך והתרבות גיטה אחת ולמטרד העבודה גיטה נוגדת. כן הדבר לגבי החינוך החקלאי, יסנה אם כי כאן הדבר יותר קל. אנו הכנסנו לבתי-הספר אנשים טאינם מאומנים במידה מספקת. אבל אין לך בית-ספר טאינו מספה את האהכה לסתיל ולחי. מטרד החקלאות מכנים לענין זה הרבה רצון טוב ואמצעים רבים, אבל אינני יודעת אם אותם האמצעים היו מוצאים על-ידי מטרד החינוך ההיסגים היו נופלים. נדמה לי, כי על הטר לייעץ לעטות משהו בענין זה טרם שהדברים מתכססים במטרד החקלאות.

כאטר מדברים על חינוך בנות יס להבדיל

בין הסכלה לבנות לבין מתן מקצוע להן. יס לתת להן את החטבלה המכסימאלית. אטר לגבי המקצוע - יס לתת להן אותן המקצועות סיכולים להכטיח למדינה את צרכיה. אם נרצה להטות את האמורטיזציה לגבי מטק המדינה בתקניית מקצוע לבנות לזו טל הגבר, נראה שחיא אינה דומה ודברים אלה ברורים ואין צורך להרחיב עליהם את הדיבור. אולם יטנם מקצועות טבלעדיהם אי-אפטר לקיים את כלכלת המדינה, כי אי עצמי קיבלתי חסכלת כלכלת בית ואלמלא זה הייתי מפסידה הרבה בחיים. דיברה כבר על כך חברה-הכנסת נצר יס ללמד כלכלת בית על כל ענפיו באופן יסודי ביותר - זהו אחד הצווים הקטגוריים ביותר טל עצמאותנו. לאחר בחינה פסיכו-טכנית אפטר לחנך את הבנות לסורה טל מקצועות כמו: אוטטיקה, כן יטנם מקצועות כאלה שחלקה טל האטה לאחב אותם על הילדים יכול להיות גדול ואנו

ט. ב.

ועדת החינוך והתרבות - 10 -
20.11.1956
הדיון על החינוך הטרומי-מקצועי.

היו"ר ט. פרסיץ:
צרכים למצוא את הדרך לכך.

אלה הן ההערות סרציתי להעיר לענין זה.
כמוכן סגם הקמת דור מורים שיוכלו לעסות את מלאכתם באמונה הוא
דבר חשוב. כן יש להקדיש תשומת לב להתאמת התכנית ההסכלתית
המינימאלית לבעיות האלה.

הסיבה ננעלה בטעה 13.10.